

HELYREIGAZÍTÁS

Az Aracs előző számában (XI. évf. 4.sz.) Délvidéki S. Atilla Az 1848-as bácsszenttamási népiirtás koronatanúi c. írásában a 72. oldalról lemaradtak a lábjegyzetek, a következők:

64. Pogány Péter [szerk.]: *Riadj magyar! 1848–1849 fametszetes ponyvái, csatakrónikái*, Bp., 1983, 158.

65. POGÁNY, 1983, 160.

66. POGÁNY, 1983, 12.

67. Széchenyi István: *Napló*, Bp., 1982, 1287. Széchenyit ugyan érheti az a vád, hogy sok mindent eltúlozva ad elő; ám itt Zákóról van szó, az 1500 lenyakazott magyar adata tőle származik. A 'rácvédők' minden magyar fejét Ráceröd mellvédjeire tűzik föl (Kossuth Hirlapja, Pest, 1848, 315; V. WALDAPFEL, I, 1953, 345; CSÁSZÁR, 1904, 1010) s ebben vélhetően versengenek is egymással. A Szurdutsky által is kiemelt „Rác Dicsőség” (VJESTNIK, 1848, 113.: Srpska Slava) kóros tudatzavara (pszichózis) ugyanis egészen biztosra vehetően oda hatott, hogy a hóhérok fészkében mindenki pontosan tudta, hány magyarnak a feje „emeli” a nagynemzeti bálvány (Ráceröd) vérszomjas és förtelmes dicsőségét. Ezek száma naponta tovább nőtt. Az ezeröttszáz fej tehát ott himbálózott Ráceröd mellvédjein. Ettől csak azok mentesültek, akiknek tetemét a víz, a tűz, a bűz vagy az ebek emésztették el.

68. Madarász József: *Emlékirataim 1831–1881*, Bp., 1883, 137.

69. BESSENYEI, 1894, 269.

70. THIM, 1930, 467.

71. Thim József: *Délmagyarország önvédelmi harca 1848–1849-ben. Zombor [Coborszentmihály]*, 1887, 100.

72. Chownitz Julian: *Fél esztendő a negyvennyolcas forradalom Magyarországon*, Bp., 1998, 231.

73. Horváth Mihály: *Magyarország függetlenségi harczának története 1848–1849-ben*, I. kötet, Genf, 1865, 227.

74. Hrabowskyt a hadügyi tárca feje is eleitől fogva a rác lázadókkal egyetértőnek tartotta (V. WALDAPFEL, I, 1953, 246), aki „szinte csókolódzott nemzetünk ellenségével, királyunk hűtelen alattvalóival, és az emberiségre ostromozó Tyranizmust [zsarnokságot] fel idéző véres agenseivel” – ami szó szerint be is igazolódott Szenttamáson! (V. WALDAPFEL, I, 1953, 272) Spiránál azt is olvashatjuk, hogy Hrabowsky „mindvégig titkos levelezést folytatott az ellenforradalmat az osztrák hadügyminiszteri székből szervező Latour gróf táborszernaggyal”. Ráadásul, 1849 januárjában Hrabowsky önként meg is hódolt Windisch-Grätz előtt. A bosszús és önérzetében sértett kamarilla mégis öt évre ítéli el őt. Mindezt lásd Spira György: *Jottányit se a negyvennyolcból!* Bp., 1989, 404.

A szerző és az olvasók elnézését kérjük.

(A szerk.)